

Monumentnummer*: 459776

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 oktober 1993
Kadaster deel/nr 82885/68

Woonplaats* 's-Gravenhage
Gemeente* 's-Gravenhage
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam 's-Gravenhage
Locatieomschrijving Centrum

Kadastrale gemeente* 's-Gravenhage
Sectie* L
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 11773

Omschrijving**

Inleiding.

Bankgebouw van de Nutsspaarbank op de hoek Riviervismarkt-Jan Hendrikstraat uit 1919-1921, gebouwd naar ontwerp van S. de Clerq en E.F. Ehnle in een historiserende, op de Hollandse Renaissance en "Um 1800-beweging" geïnspireerde architectuur.

Omschrijving.

Pand op rechthoekige plattegrond bestaande uit souterrain, twee bouwlagen en kapverdieping in een hoge door pannen gedekte samengestelde kap. In de toepassing van een middenrisaliet, pilasterachtige muurdammen en hoge kapvorm vertoont het ontwerp een classicistische benadering. Het gebruik van topgevels, kruisvensters met geprofileerde driehoekige bekroningen, voorzien van sluitstenen en schouderstukken is geïnspireerd op de Hollandse baksteenarchitectuur van de 16e en 17e eeuw. In de gevels onder meer houten kruisvensters met bovenlichten voorzien van een kleine roedeverdeling. De in schoon metselwerk opgetrokken voorgevel heeft een hoge granieten plint, siermetselwerk en hardstenen onderdelen. In het midden van het brede risalerende gevelvlak is een puntgevel met lisenen. Boven de ingang een balkon met natuurstenen balustrade, gedragen door beeldhouwde consoles. De hoofdentree in natuurstenen omlijsting heeft in het midden een dubbele deur, aan beide zijde geflankeerd door een lagere deur. De houten paneeldeuren bezitten aan de onderzijde koperbeslag. Boven de deuren meerdere bovenlichten met glas-in-lood. In de zwikken van de vensters van de begane grond terra-cotta gevelstenen met het jaartal 1818 en de initialen van de Nutsspaarbank

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

"NSB". De hoek Riviervismarkt-Jan Hendrikstraat wordt geaccentueerd door een half rond uitgebouwde hoekpartij ter hoogte van de parterre, beëindigd door een natuurstenen balkon met balustrade in dezelfde vormgeving als die van de ingangstravee. De zeven vensterassen diepe zijgevel langs de JanHendrikstraat is in dezelfde trant als die langs de Riviervismarkt vormgegeven. In de plint zijn hier souterrain vensters aangebracht. De parterrevensters zijn hoger dan die van de voorgevel door extra hoge bovenlichten. De drie middelste assen van deze gevel zijn hoger opgetrokken tot een volwaardige kapverdieping. Het hoge schilddak heeft opvallende, gemetselde hoekschoorstenen, waartussen langs de voorzijde een ijzeren bord waarin de tekst "1818 Hoofdkantoor Nutsspaarbank 1921" is uitgespaard. Waardering.

Bankgebouw van architectuurhistorisch belang als waardevol voorbeeld van een conservatieve op historiserende vormen gebaseerde architectuur, die met name in het tweede decennium van de 20e eeuw opgeld deed. Hoofdvorm, detaillering en het toegepaste materiaal zijn gaaf. Tevens waardevol vanwege de stedenbouwkundig markante situering op de hoek van de Riviervismarkt en Jan Hendrikstraat.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Bankgebouw